

vonne
van der meer

*Het smalle pad
van de liefde*

roman

Uitgeverij Atlas Contact
Amsterdam/Antwerpen

*

Hij moest naar zee. Dat er genoeg wind stond wist hij al voor het eerste bericht van een surfvriend in het scherm van zijn mobiel verscheen: ‘wind n/nw 18 knopen. Kun je weg?’

De dubbele ramen van zijn kantoor lieten geen zuchtje door. Ze keken uit op een binnenplaats, beplant met gladgeschoren buxushagen. Niet één ruisende boom die zijn bebladerde takken uitspreidde en fluisterde: Naar zee, naar zee met jou, Floris... Toch voelde hij het in al zijn vezels: ideale surfdag. Iedere keer wanneer hij uit een dossier opkeek naar de grijze lucht boven de daken waar de wolken elkaar

achterna snelden, opjaagden maar nooit inhaalden, werd hij onrustiger, alsof hij koorts had. Een opwinding die werd versterkt door het besef dat hij niet weg kon, tot kwart voor vijf zat hij vast aan afspraken die al weken geleden gemaakt waren. ‘Don’t stop me now,’ zong Freddie Mercury in zijn hoofd, steeds smekender, dwingender. Gedachteloos stak Floris zijn pink in zijn mond en riste een nagel af.

Hij aarzelde tussen IJmuiden en Wijk... 18 knopen... Hij moest naar Wijk, zo snel mogelijk. Met deze noorderdeining was het daar perfect. Gisteravond was de wind al noordwest gedraaid, de golven hadden alle tijd gehad om zich op te bouwen. Goeie kans dat het de laatste keer was dit seizoen. Het was alweer half oktober, vanaf november ging hij het water niet meer in, en lagen planken en zeilen in plastic gewikkeld met touw eromheen voor lijk naast de schuur. Vanaf 1 november hield hij een winterstop, dat was de afspraak met Françoise, want dan koelde de zee snel af en werd de kans op kramp te groot. Dan waren er zelden andere surfers op het water, en wie moest hem dan helpen als hij ver uit de kust van zijn board sloeg en door kou bevangen raakte.

Hij zoog zijn onderlip over zijn tanden en kauwde een gevoel weg dat hij maar zelden had: heimwee naar de tijd dat hij nog vrijgezel was. Toen surfte hij de hele winter door, ook als de schuimvlokken langs de vloedlijn niet te onderscheiden waren van be-

sneeuwde kammetjes stuifzand. Toen hoefde hij niet te schipperen met zijn tijd en mekkerde hij niet over een gemiste kans. Hij rechtte zijn rug, nee, het kwam niet door Françoise, of door hun gesprekken over verantwoordelijkheid en dat een vader niet gemist kon worden. Het was vanzelf gegaan, met de komst van de kinderen was hij voorzichtiger geworden. Toen hij Lucie, de haartjes nog vruchtwaternat, van de buik van zijn vrouw had getild en in zijn armen nam, voelde hij het in zich varen: ik wil voor jou zorgen zolang ik leef. Zolang jij me nodig hebt, mag ik niet dood. Vanaf die dag kwam hij 's winters alleen nog op het strand om uit te waaien, en familie.

Floris klikte zijn agenda aan en staaarde naar wat hij al wist: om halfvier had hij zijn laatste afspraak, een gesprek dat zelfs als hij de druk op de ketel hield zeker een uur duurde. Hij had die afspraak met opzet vroeg gepland om bijtijds thuis te zijn en vrouw en kinderen mee uit eten te nemen. Zeven jaar getrouwd alweer, dat moest gevierd. Alles wat maar even gevierd kon worden vierden ze, ook al was het midden in de week. Om halfzes zou hij Françoise en de kinderen in Oase treffen. Van surfen na kantoortijd tot het donker werd kon vandaag geen sprake zijn, no way, maar die laatste werkafspraak, daar kon hij misschien toch wel onderuit. Hij herinnerde zich een flard van een telefoongesprek: zijn cliënt was getrouwd, vader van jonge kinderen. Vrouw wilde niet scheiden, hij wel en

snel want zijn vriendin werd met de dag ongeduldiger. Hij ging hem afzeggen, uitstel was in dit geval geen plichtsverzuim, maar een morele daad. Zo kreeg de jonge vader nog wat tijd om af te koelen. Heus, ook voor zijn cliënt was het beter dat Floris vanmiddag ging surfen.

De witte pluimen uit de Hoogovens aan de overkant dreven haaks op het Noordzeekanaal af. Er stond maar één auto op de parkeerplaats, een oud Volkswagenbusje. Waarschijnlijk was iedereen toch naar IJmuiden gegaan: met de dam bovenwinds had je daar minder last van de stroming. Hij hoopte op mooie golven en niet te veel wind, maar door dat ene busjetwijfelde hij of hij wel goed gegokt had.

Met zijn hand boven de ogen tuurde hij over zee, maar vanaf de parkeerplaats kon hij de windkracht niet goed schatten. Meestal liepen hier wel een paar surfers rond die net uit het water kwamen en hem konden vertellen hoeveel wind er stond. Dan wist hij welk zeil hij op zijn board moest zetten, de 5.3 of de 4.7. Als hij pas op zee ontdekte dat hij te zwaar in het zeil zat was het te laat. Dan moest hij weer het hele eind terug het strand over, langs de pier naar de auto, om zijn materiaal aan te passen.

Met een paar treden tegelijk rende hij de stenen trap op, naar het uitzichtpunt. Het gebeurde vanzelf: zodra hij zee rook ging hij harder lopen. Nog voor hij

boven was, keek hij al achterom en probeerde over de duinen heen te gluren hoe de zee erbij lag: prachtige lijnen, die vanuit het noordwesten binnendraaiden met kleine schuimkoppen. Hij rilde van plezier en kneep zijn ogen dicht, blind kon hij de kracht van de wind beter schatten: harde vijf, begin zes misschien. Hij wist wat hem te doen stond.

Op een drafje rende hij de trap weer af, voor hij bij de auto was, had hij zijn jack al opengeritst, zijn riem losgegespt, zijn horloge afgedaan en in zijn binnenzak opgeborgen. In gedachten ging hij het lijstje af: pak, trapeze, neerhalers om het zeil te spannen, mastvoet... Hij had zijn spullen zo haastig bij elkaar gegraaid dat hij nu twijfelde of hij niets vergeten was. Vlug opende hij de achterklep van de stationwagen, trok plank en mast eruit en legde ze naast de auto. Hij rolde het zeil uit, schoof de twee delen van de mast in elkaar en stak de mast in het zeil – handelingen die hij zo vaak had gedaan dat hij er niet meer bij nadacht. Alles liep gesmeerd, tot hij het zeil op spanning bracht en daarbij zoveel kracht zette dat het lijntje brak. ‘Fuck you, fucktouwttje,’ mompelde hij. Wanneer leerde hij nu eens dat materiaal kon slijten, ook, juist als het een paar weken niet gebruikt werd?

Resoluut gooide hij het afgebroken stuk weg. Terwijl hij het restant, dat net lang genoeg was, door het katrol reeg, probeerde hij een ongeruste stem in zijn binnenste tot zwijgen te brengen. Ze klonk als zijn

vrouw: het blijft een versleten touwtje, Floris, waag je niet te ver uit de kust. Weet ik, weet ik, had ik zelf ook al bedacht, antwoordde hij in gedachten. Hij kende zichzelf, bij een hoge sprong, als alles op scherp stond zou het door zijn hoofd spoken: een touwtje dat één keer gebroken is, kan nog eens kapot.

Alsof het een paard was dat hij bij het hoofdstel vasthield waadde hij, hand aan de giek, door de opspattende golven de zee in. Opeen mooie dag in het weekend wemelde het hier van de surfers, zwemmers, pootjebaders, kitesurfers. In een poging zo'n Icarus te ontwijken had hij vorig jaar zijn neus gebroken. Nu had hij alle ruimte. Zee, lucht, in alle schakeringen grijs, waar hij ook keek. Hij legde zijn plank halve wind, stapte erop en schoof zijn voeten in de banden. Meteen voelde hij de stootkracht van de wind en speerde hij over de eerste schuimkragen heen, weg van de kust. Een lege zee, helemaal voor hem alleen... Al gauw liet hij de kust verder en verder achter zich, de pier werd een potloodstreepje, de betonblokken waren nu kiezelklein.

De eerste paar minuten voelde hij zich nog wat stijf. Iedere spier in zijn rug en elk onderdeel van zijn materiaal verzette zich. Het was alsof de banden om zijn voeten veel te strak zaten, en de trapeze waarmee hij op navelhoogte aan de giek zat vastgehaakt voelde als een nauw colbert met alle knopen dicht. In het begin

vocht hij nog met zijn zeil, was zijn board net een bokkig paard maar voor hij het wist – hij kon nooit voorspellen wanneer, waardoor – werd hij één met de plank. Hij ging wat dieper in zijn trapeze zitten, legde zijn hoofd in de nek en zoog zijn longen vol.

Tot in de top van de mast voelde hij nu wat de wind van hem wilde. De boogvormige giek was niet langer een vreemd element van koel metaal dat hij nu eenmaal vast moest houden, maar iets dat bij zijn lichaam hoorde, een extra rib die hem met het zeil verbond. Zijn board reageerde alert op het aanspannen van een spier, het buigen of strekken van een knie, een arm. Geen gedachten meer, geen bezorgde stemmen, hij hoorde alleen het suizen van de wind om zijn oren, het rillen van het zeil, het stuiten – toef, toef, toef – van de plank over de golven. Dan de zachte bonk als het board na een sprong het water raakte, nee niet zijn board, hijzelf raakte het water, er was geen onderscheid, ze waren één. Als hij zeilde, had hij altijd het gevoel dat hij in een boot zat, als hij surfte zat zijn vaartuig in hem.

Mooi, kijk daar, die steile golf... Wat een krul... Vraagt om een backloop. Afvallen, snelheid maken, door je knieën, trek het zeil aan. Omhooggestuwd door de golf wordt hij de lucht in geschoten. Hoger en hoger klimt hij de wind in, boven het geruis van de zee uit. Op het hoogste punt, daar waar hij in de stilte hangt, kijkt hij achterom en ziet de schuimkoppen

onder zich. Daar, precies daar, gaat hij landen.

En landde hij ook. Gelukt, goeie sprong! Die had hij alvast binnen, de middag kon niet meer stuk. Het was alsof het bloed schuimend door zijn aderen raasde. Over het geluid van de branding heen zong hij het enige lied van Freddie Mercury dat hij uit zijn hoofd kende, werd hij zelf een superster: *so don't stop me now...*

*Cause I'm having a good time, having a good time
I'm a shooting star leaping through the sky*

Hij keek over zijn schouder, de pier was nu wel een heel vaag streepje, zowat uitgegumd. Gijpen en terug naar de kust tot het streepje weer pier werd. Wat een dag, juichte hij nog eens over het geraas van de golven heen. Zo voer hij wel tien rakjes, van de kust af en weer terug, en hij zong tot hij schor was. Hij werd maar niet moe, kreeg het niet koud en of er een half, een heel uur of meer tijd verstreken was, wist hij niet. Zeetijd noemde hij dit, dat wat hij hier niet voorbij voelde tikken. Tijd die aan land vaak traag verstreek, bestond hier niet. Beter kon het leven niet worden.

Dat het later en later was geworden, besepte hij toen hij door de plastic uitsnede in het zeil Françoise en de kinderen op het strand ontdekte. Woensdagmiddag, ze was thuis geweest toen hij zijn surfspullen kwam halen. Of hij dan tenminste, alsjeblieft, bijtijds uit het

water wilde komen, had ze gevraagd. Het was niet voor het eerst dat ze op het strand stond te kleumen. Zijn schoongespoelde hoofd stroomde weer vol gedachten. Hij was niet langer een ‘shooting star leaping through the sky’, maar vader, man van. De kleine Dédé, het dichtst bij de pier, plaste met witte kaplaarzen door de branding, ze schopte naar de schuimvlokken. Françoise, in haar rode wollen jas, stond een meter of tien van de pier af, een hand om de buggy van Björn, de andere boven haar ogen. Naast haar Lucie, hun oudste, met een stok tekende ze iets in het zand. Letters, vast, ze leerde net lezen en schrijven. Ook in een minder opvallende jas had hij zijn vrouw meteen herkend. Klein, frêle maar kaarsrecht stond ze daar, zijn Françoise, de moeder van hun drie kinderen. Aan haar schouder hing de tas met luiers voor de baby en boekjes en kleurpotloden zodat de meisjes zich in het restaurant niet hoefden te vervelen. Françoise liep op de zaken vooruit, dacht overal aan, ook aan de tijd, ja, zij wel. Om halfzes hadden ze in Oase afgesproken, het moest al veel later zijn, anders stond ze hier niet.

Dédé hobbelde naar de pier, zette haar voet op het onderste basaltblok. Françoise merkte het en riep haar. Ogenblikkelijk keerde hun dochter op haar schreden terug. Hij grinnikte, arme Dédé, deed niets liever dan als een berggeit omhoogklauteren. Niet ongevaarlijk want de reusachtige blokken basalt en